אלא א] לא קשיא ° הא דאמר הריני [שוחט] ב] ע"מ לקבל דמה למחר הא דאמר הריני מקבל דמה על מנת לשפוך שירים למחר א"ל ההוא מרבנן לרבא ושפיכת שירים והקטרת אימורין לא פסלה בהו מחשבה והתנן ג] [א]יכול לא תהא מחשבה מועלת אלא באכילת בשר מנין לרבות שפיכת שירים והקטרת אימורים ת"ל [ב]ואם האכל יאכל [ג]בשתי אכילות הכתוב מדבר אחת אכילת אדם ואחת אכילת מזבח לא קשיא הא דאמר [א]הריני זורק על מנת לשפוך שירים למחר הא דאמר הריני [ב]שופך שירים על מנת להקטיר אימורין למחר: א"ר יהודה בריה דרבי חייא שמעתי [ג]שטבילת אצבע מפגלת בחטאת פנימית ד] שמעה אילפא אמרה קמיה (א) דרב פדא אמר כלום למדנו פיגול ה] אלא משלמים מה שלמים אין טבילת אצבע מפגלת בהן אף חטאת אין טבילת אצבע מפגלת בהן ו] וכי הכל משלמים (ב) למדו אי מה שלמים שלא ז] לשמן אין מוציא מידי פיגול אף חטאת שלא לשמה אין מוציא מידי פיגול אלא מאי אית לך למימר מרבויא דקראי קאתיא [ה"נ מרבויא דקרא קאתי] ח] אמר ריב"ל [ג]בעליה זו שמעתי ט] שטבילת אצבע מפגלת י] תהי בה רשב"ל (ג) כלום למדו יא] פיגול אלא משלמים מה שלמים אין טבילת אצבע מפגלת בהן אף חטאת אין טבילת אצבע מפגלת בהן יב] וכי הכל משלמים למדו אי מה שלמים שלא לשמן יג] אין מוציא מידי פיגול אף חטאת שלא לשמה אין מוציא מידי פיגול אמר רבי יוסי ברבי חנינא אין הכל משלמים למדו הואיל וחוץ למקומו פוסל בשלמים ושלא לשמו פוסל בחטאת מה חוץ למקומו הפוסל בשלמים מוציא מידי פיגול אף שלא לשמו הפוסל בחטאת מוציאה מידי פיגול א"ר ירמיה מצדה תברא מה לחוץ למקומו הפוסל בשלמים שכן נוהג בכל הזבחים תאמר בשלא לשמו שאינו נוהג אלא בפסח וחטאת בלבד אלא מאי אית לך למימר דבר הפוסל בהן מוציאם מידי פיגול דבר המעכב בהן מביאן לידי פיגול הכא נמי דבר הפוסל בה מוציא מידי פיגול דבר המעכב בה מביאה לידי פיגול אמר רב מרי אף אנן נמי תנינא [ד]זה הכלל [ה]כל הקומץ ונותן יד] בכלי והמוליך והמקטיר בשלמא קומץ היינו שוחט מוליך היינו מוליך מקטיר נמי טו] היינו זורק אלא נותן בכלי מאי ניהו אילימא דדמי לקבלה מי דמי התם ממילא הכא איהו קא שקיל ורמי אלא כיון דלא סגי דלא יהיב על כרחיה טז] עבודה חשובה היא ה"נ כיון דלא סגי דלא עביד לה על כרחי' היינו הולכה לא לעולם דדמי לקבלה ודקאמרת הכא ממילא התם איהו קא שקיל ויהיב כיון דאידי ואידי מתן כלי הוא מה לי ממילא מה לי קא שקיל ויהיב לימא כתנאי דתני חדא טבילת אצבע מפגלת בחטאת ותניא אידך לא מפגלת ולא מתפגלת מאי לאו תנאי היא לא הא רבנן הא רבי שמעון אי רבי שמעון מאי איריא טבילת אצבע האמר

לא קשיא הא. דקמרבי שפיכת שירים כגון דאמר הריני זורק או אחת משאר עבודות על מנת לשפוך שירים למחר שהרי חישב להאכיל את המזבח חוץ לזמנו: **והא.** דמעטינהו לעיל כגון דאמר הריני שופך שירים כו'. כללא דמילתא בעינן מחשבה בשעת עבודה על דבר כ] אכילת אדם או למזבח הלכך חישב בשעת שפיכת שיריים על אכילת בשר לא כלום היא דלא הואי מחשבה בשעת עבודה: **שמעתי מרבותי טבילת אצבע.** האמור בחטאות הפנימיות וטבל הכהן אצבעו וגו' (ויקרא ד) מפגלת בחטאת אם טבל ע"מ להקטיר אימורים למחר: **כלום למדנו פיגול.** בחטאת אלא משלמים דעיקר פיגול בשלמים כתיב ואם האכל יאכל ושלמים אין בהן טבילת אצבע שכל הדמים בזריקה מן הכלי למזבח חוץ מן החטאת שהיא במתנת אצבע: ופרכינן **וכי הכל משלמים למדנו.** (ד) דין פיגול בכל הזבחים כדינו בשלמים טו]: **אי מה שלמים אין שלא לשמו מוציאו מידי פיגול.** אם שחט במחשבת חוץ לזמנו וקבל והוליך שלא לשמן לא יצאו מידי פיגולן שהרי אין שלא לשמו פוסל בשלמים והוה ליה קרב המתיר כמצותו בפיגול בלא פסול מחשבה אחרת: **אף חטאת.** אע"פ שלא לשמו פסול בה לא תוציאנה מידי פיגול ואנן תנן בפ"ב (לקמן דף כט:) הפסח והחטאת ששחטן חוץ לזמנו וקבל והלך וזרק שלא לשמו זהו שלא קרב המתיר כמצותו ואינה פיגול ליענש כרת על אכילתו כדילפינן בפ"ב (שם דף כח:) מקרא כהרצאת כשר כך הרצאת פיגול שיקרבו כל מתירין דהיינו ארבע עבודות בלא פסול מחשבה אחרת: **אלא מאי אית לך למימר מרבויא דקרא קאתי.** כל הזבחים לפיגול (ה) בת"כ ולא משלמים למדו הלכך כל חד וחד מאי דפסיל יז] מוציאו מידי פיגול וכן לענין הבאתו לידי פיגול כל חד וחד מאי דכתיב ביה דהוי עבודה מביאו לידי פיגול: הכי גרסינן **טבילת אצבע מפגלת** יח]: **אין הכל משלמים למדו.** ודקשיא לך בחטאת היאך שלא לשמו מוציאה מידי פיגול: **הואיל וחוץ למקומה** יט] **כו'.** מחשבת על מנת לאוכלו חוץ למחיצת אכילתו דהיינו בכל העיר וחוץ לעיר הוי חוץ למקומו כ] פוסל בשלמים (ו) בהדיא מרבינן לה לפסולא (ז) בפ"ב אלא שאין בו כרת: **מוציא מידי פיגול.** כדילפינן (ח) בפ"ב שכל מחשבת פסול מוציאתו מידי פיגול: **מלדה תברא.** תשובתה בלדה אם מחוץ למקומו אתה לומד לשלא לשמו ולהעמיד פיגול על עבודות הנוהגות בשלמים ומו לא אלא שמוציאתה מידי פיגול תלמד בחטאת שלא לשמו מחוץ למקומו דשלמים יש להשיב מה לחוץ למקומו כא] דין הוא שיוציא מידי פיגול שהרי פסול כב] ומתור לנהוג בכל הזבחים תאמר כו': **אלא מאי אית לך למימר.** אם באת לומר הכל משלמים למדו מה יש לך (ו) טעם בשלא לשמו המוציא חטאת מידי פיגול כך יש לך לומר שלמים דבר הפוסל בהו כגון חוץ למקומו מוציאן מידי פיגול: **ודבר המעכב בהו.** כגון ד' עבודות הדם מביאין לידי פיגול: **הכא נמי.** אף חטאת דבר הפוסל בה כגון שלא לשמה מוציאה כג] ודבר המעכב בה כל הכתוב בעבודת דמה וטבילת אצבע בכלל (ז): **אף אנן נמי תנינא.** דטבילת אצבע מפגלת דתנן במנחות כל הקומץ כד] בכל ד' עבודות [אם] חישב על מנת לאכול שיריים או להקטיר קומץ למחר פיגול: **בשלמא קומץ.** מפגל דהיינו כשוחט שמוציא דם שהוא חלק גבוה מן הבשר כה] [והבשר] שיריים וכן זה הפריש קומץ מתוך שיריים וכן שאר ב' עבודות דמפגל כו] מהיקשא דהוקש מנחה לזבח דכתיב זאת התורה (ויקרא ז) ואמר לקמן (מח.) דהך כז] היקשא מה שלמים מפגל כח] ומתפגלין אף כל מפגלין ומתפגלין: **התם ממילא.** נופל הדם בכלי הכא קא שקיל בידיה ורמי: **אלא כיון דלא סגי דלא יהיב.** קומץ בכלי לקדשו בתוכו כדאמרינן לעיל (דף יא.) שלא בכלי שרת פסולה ואמרינן טעמא במסכת סוטה בפרק שני (דף יד:) מידי דהוה אדם כט] לאו אע"ג דקדישתיה סכין בצואר בהמה הדר בעי לקבוליה וקדושיה בכלי זימנא אחריתי קומץ נמי אע"ג דקדשה מנחה כולה בכלי בעי לקדושי קומץ זימנא אחריתי הלכך עבודה חשובה היא ומפגלה הכי נמי בטבילת אצבע כיון דלא סגי כו' היינו הולכה שמוליך הדם באצבעו (ח) לקרנן למזבח: **לעולם דדמי לקבלה.** הלכך אתיא בהיקשא דאיתקוש מנחות לשלמים דהא איתרבי קבלה בשלמים לפגל כדאמרי' לעיל ומתן כלי במנחה כקבלה בדם אבל טבילת אצבע לא איתרבאי ולא תיפשוט: **לא מפגלת.** אם טבל על מנת להקטיר אימורין למחר: **ולא מתפגלת.** אם שחט [או קבל] ל] ע"מ לטבול אצבע למחר: **מאי לאו תנאי היא.** דמר חשיב לה הולכה לא] ומר לא חשיב לה הולכה: **לא.** דכ"ע הולכה היא והא דקתני אינה מפגלת רבי שמעון היא דאמר במתניתין הולכה לא מפגלת כדתנן ורבי שמעון מכשיר בהילוך:

כל

ויש לפרש במסקנא דנקט לשון פסול דאיירי בשלא לשמן דהוי בכל ד' עבודות ומיהו אשכחן דיקא דלא קאי לבסוף גבי כל הניסוס דמים באחר (קידושין דף כח:) (ח): **על מנת לשפוך שיריים למחר.** נ"ע בפרק קמא דמעילה (דף ז.) דמיבעיא לן חישב לנספכין מהו ופי' רבינו דהתם מיירי שנשפך מן הכלי על הרצפה ומיבעיא ליה אם מוליך אותו מקצת דם הנשפך בכלי על מנת לזרוק מאותן נספכין חוץ לזמנו שהרי ראויין לאוספן או דלמא כיון דבכוס איתיה דם וההוא דעל הרצפה הולך לאיבוד לא פסלה בהו (ט): **הג"ה** תהי בה ריש לקיש כלום למדנו **אלא** משלמים. תימה הא ריש לקיש גופיה קאמר לקמן (יד.) מודה רבי שמעון בהולכת (אברים) חטאות הפנימיות: **אי** מה שלמים כו'. זה אין שייך לומר דממחשבת יום שני לא יפסול בחטאת כמו בשלמים דפשיטא דבכל חד אזלינן בתר חוץ לזמנו דידיה: **אלא** מאי אית לך למימר דבר הפוסל בהן כו'. השתא מסיק דמסברא יש לנו לומר כן לדבר הפוסל מוציא מידי פיגול ודבר המעכב בה מביא לידי פיגול כמו בשלמים ואין שייך להקשות שכן נוהג בכל הזבחים: **זה** הכלל כל הקומץ ונותן בכלי. בהגשה אין פיגול דקמיה כנגד שחיטה ואין לו פיגול קודם שחיטה:

עין משפט נר מצוה

עב א מיי' פי"ג מהל' פסה"מ הל' ב ופי"ח שם הלכה ו:
עג ב מיי' פי"ג שם הלכה ז:
עד ג מיי' פי"ו שם הלכה ג:
עה ד מיי' פי"ג שם הלכה ו:

תורה אור השלם

ו. וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל מִבְּשַׂר זֶבַח שְׁלָמָיו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לֹא יֵרָצֶה הַמַּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יֵחָשֵׁב לוֹ פִּגּוּל יִהְיֶה וְהַנֶּפֶשׁ הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָהּ תִּשָּׂא: ויקרא ז, יח

מוסף רש"י

בשתי אכילות הכתוב מדבר. דלא שנא חישב לאכול למחר לא שנא חישב להקטיר אימורין למחר פסול (להלן כח:). **מצדה תברא.** תשובתו תוכחת לצידו. (קדושין עד:) **זה הכלל כו'.** בפ"ק קחשיב להנך ד' עבודות חשובות. קומץ דמי לשוחט דזה נוטל ומפריש חלק גבוה מחלק כהנים וכן זה התם ממילא. נופל הדם במזרק הכא שקיל קומץ ורמי בכלי מה לי ממילא מה לי קא שקיל ויהיב. דמקבל מקדש הדם בכלי, והנותן מקדש הקומץ בכלי ונדבר זה לזמן (מנחות יג:):

שיטה מקובצת

לא קשיא. הא דקתני לעיל דמחשבה לא פסיל בפיגול, לא כשחישב בשעת קבלה על אכילה בשר אלא כשחישב בשעת שחיטה על מנת לקבל דמו למחר. ולכך לא פסלה [illegible]

מסורת הש"ס

א) ת"כ צו פי"ב פ"ח ה"ו, ב) [לקמן כח: מנחות ח. חולין פא:], ג) עיין כתובות דף ג:, ד) מנחות יב., ה) צו פי"ג, ו) לקמן כח., ז) לקמן כט:, ח) [ועי' כ"מ מז: ועי' מ"ש על גליון], ט) [וע"ע תוס' מעילה ז. ד"ה חישב]:

הגהות הב"ח

(א) גמ' קמיה דבר פדא: (ב) שם משלמים למדנו אי מה: (ג) שם כלום למדנו כצ"ל וכן בכל העמוד: (ד) רש"י ד"ה ופרכינן וכו' למדנו וכו' דין: (ה) ד"ה הואיל וכו' דבהדיא: (ו) ד"ה אלא וכו' מה יש לך לומר טעם: (ז) ד"ה הכא נמי וכו' בכלל מביאה הס"ד: (ח) ד"ה אלא כיון וכו' לקרבו למזבח:

גליון הש"ס

גמ' הא דאמר. עיין לעיל דף ט ע"ב תוס' ד"ה מחשבין:

שינויי נוסחאות

א] תיבת אלא ליתא בכי"ג, וכן ברפ"י ופרי"ד, [illegible]

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com